

SCI-CONF.COM.UA

**PRIORITY DIRECTIONS
OF SCIENCE DEVELOPMENT**

**ABSTRACTS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 28-29, 2019**

**LVIV
2019**

2. Інвестиційний клімат в Україні та його вплив на інвестиційну діяльність підприємств, О.В. Коваленко, Е.В. Коваленко, І.В. Бахтін, вид. ЗДІА, 4-6 с, 2018
3. Напрями оптимізації інвестиційної діяльності підприємств, Ткаченко Т.П., Шевчук Н.А., Гончарук І.В. Видання «Агросвіт» , 2018
4. Інвестиційна діяльність підприємств України, Т.А. Конєва, О.О. Нертик
5. Інвестиційний менеджмент : Підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва ; За ред. А.А. Мазаракі. — К. : КНТЕУ, 2006. — 398 с.

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ

Шарий Григорій Іванович,

д.е.н., доцент

Нестеренко Світлана Вікторівна,

к.т.н., доцент

Щепак Віра Василівна,

к.т.н., доцент

Ільченко Володимир Васильович,

к.т.н., доцент

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
м. Полтава, Україна

Вступ. Відсутність кінцевого бачення результатів реформування адміністративно-територіального устрою та політичного консенсусу між столичними і регіональними політиками, щодо перерозподілу владних повноважень призвело в Україні до децентралізації навпаки. За останні 5 років рівень централізації повноважень центральних органів виконавчої влади досяг гіпертрофованих форм. За повного ігнорування державотворчими владними структурами інституціональної генетики, що притаманна кожній країні, дія

якої проявляється і формує «ефект стежки», коли розвиток можливий від попереднього розвитку. Запозичення, або імпорт інститутів несе в собі крайні ризики, не тільки економічного, а і соціально – політичного та геополітичного характеру. Що ми і отримали в земельній, аграрній, та в економічній реформах, і сформувавши негативи в соціальній і політичній сферах життя суспільства особливо на селі. Інституціонально-культурний генотип суспільства, в якому інституціональна культура виступає, як комплекс традицій і звичок, що формує певні стандарти поколінь, після історичного вибору, об'єктивно існує і є визначеним фактором розвитку.

Мета роботи. Визначення шляхів інституціоналізації виконавчої влади, розвитку територій у відповідності до вимог інституціоналізму, та його роль і місце в адміністративно-територіальній реформі.

Матеріали і методи. В Україні жодна із реформ за останні 28 років не дала позитивних результатів Україна втратила частину території, частину виробничого, наукового потенціалу і більше 12 млн. громадян. На дає позитивів і адміністративно-територіальна реформа.

Вчені знаходили відповіді на питання в чому полягають глибинні корені і причини кризових явищ і процесів в Українському суспільстві в пошуку методологічних основ та законів розвитку цивілізації.

Єдиний інституціональний комплекс суспільства визначається інституціональною матрицею, теоретичні і методологічні аспекти якої запропонував в 1977 році К. Поланьї [1], активно розвинув Д. Норт [2], та сучасні наукові школи світу (рис.1).

Інституціональна матриця суспільства подається, як стійка тріада базових елементів – макроінститутів, що інтегрують і стабілізують суспільство: економіка, політика і культура, в свою чергу базовими структурами яких, також виступають інститути.

Матриця Х (Азія, Близький Схід, частина країн СНД)

Рис.1. Інституціональні матриці,
як інституціональний комплекс суспільства

Необхідно врахувати властивості матриць, а саме:

- симетрія дуальних позицій;
- взаємозумовленість інститутів в межах матриці;
- інваріантність доміантності (абсолютна невразливість матриці),

допускає можливість співіснування в системі інститутів материнської матриці різних елементів різних матриць, але з обов'язковим домінуванням рідної матриці.

Дієвість вище наведених властивостей доведена історичним розвитком держав і цивілізацій, держава і цивілізація існує, опираючись на матрицю, а в іншому разі держава зникає, перестає існувати і цивілізація.

Результати і обговорення. Запозичення ліберального, скоріше стихійного ніж саморегулюючого ринку повне ігнорування в Україні необхідності справедливого перерозподілу національного багатства, симуляція реформ, та крайня лібералізація і розкрадання природних ресурсів тягне за собою кризові явища не тільки в економіці, а і в соціальній та політичних сферах, підірвало військову, економічну, демографічну і соціально-політичну стійкість держави і геополітичну стійкість України.

Криза в Україні поглиблюється тим, що за попередній історичний період в частині західних областей домінуючими інститутами, були інститути притаманні матриці Y, а в центральних, східних і південних областях матриці X. Проведення аграрної і земельної реформи без врахування цих аспектів, коли в західних областях потрібно було провести реформу, аж до реституції (повернення) земель, їх власникам до 1945 року, а в східних зберегти кооперативи без паювання цілісних масивів в натурі в руслі методології інституціональних матриць могло дати синергетичний позитивний ефект, а ми для матриці X отримали результат рівно навпаки, характерна унітарність, з допустимим адміністративно-територіальним розподілом, федералізація в них носить характер симулятора, по формі. Для цих країн, включаючи Україну, будь-яка федералізація означатиме розпад на окремі країни.

На даному етапі зрілості громадського суспільства ліквідація в Україні колективних форм господарювання, кооперації по горизонталі, ліквідація багатьох село- і місто-утворюючих підприємств запозичення ринкових інститутів, фермерства сприяли викривленню явищ в суспільному середовищі, низькому рівню самоорганізації населення, що сьогодні не провокує в Україні національність етногенезу до саморозвитку попри патріотичність лозунгів в соціальних мережах.

Територіальний розвиток і реальна економіка вимагають проведення реформи системи інститутів управління в рамках вертикально-рівневої системи управління [4]. Модернізація системи інститутів державного управління, децентралізація повноважень аж на рівень об'єднаних територіальних громад повинна формувати стійку систему розвитку території і безпечне економіко-соціальне середовище в регіонах, якщо ми обираємо Європейський шлях розвитку, то у відповідності до матриці Y, ми не повинні централізувати владні повноваження.

Висновки. В Україні органи місцевого самоврядування, районні та обласні адміністрації позбавлені будь-якого впливу на діяльність більшості центральних органів виконавчої влади і важелів впливу на систему загального управління не мають. Це відноситься не тільки до земельних питань, а і до поліцейсько-фіскальних, медично-освітніх, митних, прокурорських та будь-яких інших сфер і інститутів державного управління.

В Україні необхідно переглянути реформаційні заходи, які привели до нав'язування імпорتنих інститутів, що не адаптовані до менталітету і традицій нашого суспільства, аж до припинення використання в обіході слово реформи.

Необхідно повернутись до „стежки” цивілізаційного розвитку, справедливого перерозподілу національного багатства в країні.

Держава і суспільство повинні зрозуміти, що земля і природне середовище не засіб збагачення, а благо, що належить прийдешнім поколінням.

Внутрішні та зовнішні виклики і загрози в Україні досягли крайньої межі, вимагають реальних дій у відповідності до законів розвитку цивілізації,

відповідно до інституціональної матриці, включаючи адміністративно-територіальні зміни.

Список літератури

1. Норт Д. Вклад неоинституционализма в понимание проблем переходной экономики [Электронный ресурс] / Д.Норт. – Режим доступа: <http://ie.boom.ru/Referat/North.htm>.
2. Поланьи К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени / К. Поланьи; [пер. с англ.]. – СПб., 2002. – 220 с.
3. Адміністративно-територіальний устрій України: методологічні основи та практика реформування: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. В.С.Кравців. – Львів, 2016. – 264 с.